#BOLEST KOJA MIJENJA ŽIVOT CIJELE OBITELJI#

Broj osoba starijih od 65 godina s dijagnozom Alzheimerove bolesti ili drugih oblika demencije u Hrvatskoj od 2021. do 2025. porastao je za više od 4. 300 osoba, s 25.197 na 29.512, objavio je Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) povodom Svjetskog dana Alzheimerove bolesti, koji se obilježava 21. rujna.

Prema podacima Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava, broj evidentiranih osoba te dobne skupine rastao je svake godine u promatranom razdoblju, s 25.931 u 2022., 26.915 u 2023. te 28.273 u 2024. godini.

Iz HZJZ-a napominju da ti podaci ne pokazuju nužno stvaran broj oboljelih, nego broj osoba kojima je ta dijagnoza zabilježena u sustavu, budući da dio slučajeva može biti riječ o dijagnozi koja tek treba biti dodatno potvrđena.

Udio oboljelih od demencija u Hrvatskoj, prema procjeni Državnog zavoda za statistiku za razdoblje od 2020. do 2022. godine, iznosi 1,3 posto ukupnog stanovništva, dok među osobama starijim od 60 godina taj udio raste na 4,1 posto populacije te dobne skupine.

Bolest koja mijenja život cijele obitelji

Iz HZJZ-a ističu da Alzheimerova bolest i druge demencije nisu samo zdravstveni problem, nego mijenjaju život cijele obitelji, budući da s napredovanjem bolesti raste potreba za zdravstvenom i socijalnom skrbi, podrškom u svakodnevnom životu, ali i razumijevanjem zajednice.

Dodaju da važan dio odgovora na demenciju dolazi i izvan zdravstvenih ustanova, budući da su udruge i organizacije civilnog društva često prvi oslonac osobama s demencijom i njihovim obiteljima, pružajući informacije, savjetovanje i psihosocijalnu podršku.

Dob je najvažniji čimbenik rizika za razvoj demencije, no na dio čimbenika koji mogu povećati rizik moguće je utjecati, poput zdravih životnih navika, redovite tjelesne aktivnosti, prestanka pušenja te pravodobnog otkrivanja i liječenja kroničnih bolesti.

U Hrvatskoj se provodi i europski projekt "JADE Health - Joint Action addressing DEmentia and HEALTH", koji okuplja 17 zemalja Europske unije, a kroz 44 pilot-inicijative razvija i primjenjuje pristupe prevenciji, ranom otkrivanju, liječenju i skrbi za osobe s demencijom i drugim neurološkim poremećajima. Projekt će biti ukratko predstavljen na ovogodišnjem obilježavanju Svjetskog dana Alzheimerove bolesti.

Na dio čimbenika za razvoj demencije može se utjecati

Alzheimerova bolest je progresivna neurodegenerativna bolest, ipak istraživanja pokazuju da na dio čimbenika rizika za razvoj demencije možemo utjecati tijekom cijelog života, ističe Nastavni zavod za javno zdravstvo dr. Andrija Štampar.

Navodi da briga o zdravlju mozga počinje mnogo prije starije životne dobi. Redovita tjelesna

Phoca PDF

aktivnost, uravnotežena prehrana, kontrola krvnog tlaka, šećera i kolesterola, prestanak pušenja, umjerena konzumacija alkohola te pravodobno liječenje oštećenja sluha i vida mogu pridonijeti očuvanju kognitivnih funkcija, ističe taj Zavod.

Naglašava kako posebno važnu ulogu imaju socijalni odnosi. Sve više istraživanja potvrđuje da društvena izolacija predstavlja čimbenik rizika za razvoj demencije. Održavanje kontakta s obitelji i prijateljima, sudjelovanje u aktivnostima zajednice, volontiranje važni su ne samo za mentalno zdravlje, nego i za zdravlje mozga.

Kome se obratiti?

Nastavni zavod navodi kako rane znakove Alzheimerove bolesti najčešće ne primjećuje sama osoba, nego članovi obitelji, prijatelji i druge bliske osobe. Upravo zato važno je znati na koje promjene treba obratiti pozornost, osobito kod osoba starijih od 65 godina.

Pozornost treba obratiti na: poteškoće u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, sve češće teškoće u pronalaženju riječi ili praćenju razgovora, dezorijentiranost u vremenu i prostoru, promjene u prosudbi i donošenju odluka, povlačenje iz društvenih aktivnosti, promjene raspoloženja, sumnjičavost ili gubitak interesa za aktivnosti koje su nekada pričinjavale zadovoljstvo.

Nijedan od ovih znakova sam po sebi ne znači da osoba ima demenciju. Ono što je važno jest obrazac promjena: kada se više simptoma javlja zajedno, traje dulje vrijeme i postupno se pogoršava, naglašava Nastavni zavod i upućuje na prvi korak u takvim situacijama.

Prvi korak uvijek je razgovor s liječnikom obiteljske medicine, ističe Zavod i dodaje kako ne treba čekati da se osoba sama požali na pamćenje.
U sklopu Službe za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti NZJZ „Dr. Andrija Štampar" djeluje Centar za zaštitu mentalnog zdravlja osoba starije životne dobi, koji se bavi ranim prepoznavanjem demencije i drugih psihičkih poremećaja u starijoj dobi.

Centar je dostupan na lokaciji Ožegovićeva 9 (01/6414-030) , a za sva pitanja možete se obratiti i putem e-pošte: mentalno-zdravlje@stampar.hr.

(Hina)

Phoca PDF

U Hrvatskoj raste broj osoba s dijagnozom demencije

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Ponedjeljak, 21 Rujan 2026 08:26
Objavljeno: Ponedjeljak, 21 Rujan 2026 08:26

Phoca PDF